

สภาพ ความต้องการ และปัญหาด้านเทคโนโลยีการศึกษา ของสำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

นายบุญเลิศ จันทร์ไสย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาโสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-582-001-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018727

117192560

STATUS, NEEDS AND PROBLEMS CONCERNING EDUCATIONAL TECHNOLOGY
OF INSTITUTE OF ACADEMIC SERVICES OF PRINCE OF SONGKLA
UNIVERSITY PATTANI CAMPUS

MR. BOONLERT CHUNSAI

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Audio-Visual Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-582-001-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ สภาพ ความต้องการ และปัญหาด้านเทคโนโลยีการศึกษาของสำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

โดย นายบุญเลิศ จันทรไสัย

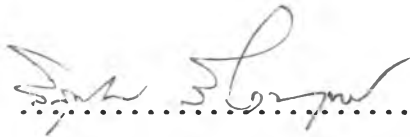
ภาควิชา โสตทัศนศึกษา

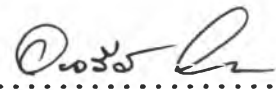
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

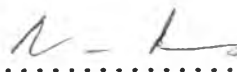

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรราษฎร์)

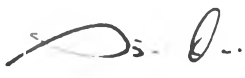
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์วิรุณี ลิลาณฤกษ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประศักดิ์ หอมสิน)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตานันท์ มลิทอง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วสันต์ อติศัพท์)

บัญชี ฉบับภาษาไทย : สภาพ ความต้องการและปัญหาด้านเทคโนโลยีการศึกษาของสำนัก
วิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี (STATUS, NEED AND PROBLEMS
CONCERNING EDUCATIONAL TECHNOLOGY OF INSTITUTE OF ACADEMIC SERVICES
OF PRINCE OF SONGKLA UNIVERSITY PATTANI CAMPUS) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.
อรรถรีย์ ฒ ตะกั่วทุ่ง 194 หน้า. ISBN 974-582-001-6

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพ ความต้องการ และปัญหาด้านเทคโนโลยี
การศึกษาของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ตามการรับรู้ของอาจารย์
และนักศึกษา และ (2) เปรียบเทียบความต้องการของอาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และ
สังคมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยอาจารย์ จำนวน 195 คน
และนักศึกษานักเรียนจำนวน 345 คน

ผลการวิจัยพบว่า :

1. อาจารย์ใช้บริการด้านเทคโนโลยีการศึกษาของสำนักวิทยบริการในระดับปานกลาง อาจารย์
ส่วนมากใช้บริการการยืมสื่อวัสดุและโสตทัศนอุปกรณ์ บริการยืมวัสดุ และโสตทัศนอุปกรณ์ระหว่างสำนัก
วิทยบริการ และบริการผลิตวัสดุกราฟิกและสิ่งพิมพ์
2. นักศึกษาใช้บริการด้านเทคโนโลยีการศึกษาของสำนักวิทยบริการในระดับมาก นักศึกษา
ส่วนใหญ่ใช้บริการการฉายภาพยนตร์และเทปวีดิทัศน์ และยืมวัสดุสิ่งพิมพ์และเครื่องมือโสตทัศนอุปกรณ์
3. อาจารย์เห็นว่าสภาพการดำเนินงานของสำนักวิทยบริการที่ดีแล้ว คือ การบริการให้ยืมสื่อ
และโสตทัศนอุปกรณ์ และบริการจัดสถานที่เพื่อการศึกษาค้นคว้า สิ่งที่ต้องปรับปรุงคือ บริการให้คำปรึกษาด้าน
การผลิตและการเลือกสื่อการสอน นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่าควรปรับปรุงด้านสถานที่ บุคลากรผู้ให้
บริการ และวัสดุอุปกรณ์
4. อาจารย์แต่ละคณะมีความต้องการกิจกรรมทางด้านเทคโนโลยีการศึกษาแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์มีความต้องการมากกว่าอาจารย์คณะ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์และอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
5. ปัญหาด้านการให้บริการ อาจารย์เห็นว่าบริการให้บริการมีปัญหาในระดับปานกลางทั้งสิ้น
ปัญหา 3 อันดับแรก ได้แก่ ปริมาณของโสตทัศนอุปกรณ์และสื่อการสอนต่าง ๆ ขาดประมาณในการดำเนินงาน
และคุณภาพของสื่อ การสอนที่มีอยู่

ภาควิชา ..... โสตทัศนศึกษา
สาขาวิชา ..... โสตทัศนศึกษา
ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

** C343025 MAJOR AUDIO-VISUAL COMMUNICATIONS

KEY WORD: STATUS/NEEDS/PROBLEMS/EDUCATIONAL TECHNOLOGY/INSTITUTE OF ACADEMIC SERVICES

BOONLERT CHUNSAI : STATUS, NEEDS AND PROBLEMS CONCERNING EDUCATIONAL TECHNOLOGY OF INSTITUTE OF ACADEMIC SERVICES OF PRINCE OF SONGKLA UNIVERSITY PATTANI CAMPUS. THESIS ADVISOR : ASST.PROF. ONJAREE NATAKUATOONG, Ph.D. 194 PP. ISBN 974-582-001-6

The purposes of this research were to (1) investigate status, needs and problems concerning educational technology of Institute of Academic Services of Prince of Songkla University Pattani Campus as perceived by faculty members and students and (2) compare the needs of faculty members from Faculty of Education, Faculty of Social Science and Humanity and Faculty of Science and Technology. The survey sample was comprised of 195 faculty members and 345 students.

The major findings of this investigation were as follows:

1. The faculty members indicated that they used the services of Institute of Academic Services at the medium level of use. Most of the faculty members utilized the services of educational materials and audio-visual equipments loan, inter-service loan between institute of Academic Services, and graphic and printed materials production.
2. The utilization of educational technology services by the students was found at the most level of use. The services commonly used were projection of film and video and printed materials and audio-visual equipment loan.
3. The services faculty members perceived as "served well" were educational materials and audio-visual equipment loan and study space arrangement. The services that should be improved were: consultative service for the media production and utilization. The students indicated that physical facilities, media staff and educational materials should be improved.
4. There were significant differences at the .05 level in the needs of the faculty members for educational technology services. Faculty members from Faculty of Education indicated greater needs than those from Faculty of Social and Humanity and Science and Technology.
5. The faculty members had some problems in the utilization of services. The first three rated problems were: (1) quantity of educational materials and audio-visual equipments, (2) budget and (3) quality of existed instructional media.

ภาควิชา..... โสตทัศนศึกษา

สาขาวิชา..... โสตทัศนศึกษา

ปีการศึกษา..... 2535

ลายมือชื่อนิติศ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรถชัย ณ ตะกั่วทุ่ง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยมาด้วยดีตลอดและด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ และขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ วิรุฬห์ สีลาภฤธี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประศักดิ์ หอมสนธิ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิดานันท์ มลิทอง คณาจารย์และเพื่อน ๆ จากภาควิชาโสตทัศนศึกษาทุกท่านที่ได้กรุณาให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย มาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ วิจิตร รักดีรัตน์ ดร.วีระ ศุภากิจ พันโทพิณิจ แสงแก้ว อาจารย์ปราโมทย์ กระทบ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ วสันต์ อดิศักดิ์ และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาสละเวลาให้ความช่วยเหลือแนะนำแก้ไข เครื่องมือในการวิจัย และขอขอบคุณอาจารย์และนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และเนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนจากมูลนิธิมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

ประโยชน์อันพึงได้รับจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่คุณบิดา พี่น้อง อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

บุญเลิศ จันทร์ไสย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	9
ขอบเขตของการวิจัย	10
ค่าจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	12
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
ความสำคัญของเทคโนโลยีการศึกษา	14
ความหมายของเทคโนโลยีการศึกษา	16
กิจกรรมหรือลักษณะงานทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา.....	17
แนวความคิดศูนย์วิทยบริการ	22
การเรียกชื่อศูนย์วิทยบริการ	23
ความหมายของศูนย์วิทยบริการ	26
งานและหน้าที่ของศูนย์วิทยบริการ	27
รูปแบบของศูนย์วิทยบริการ	33

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การส่งเสริมและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีการศึกษาในระดับอุดมศึกษา..	36
การให้บริการด้านเทคโนโลยีการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ระดับอุดมศึกษา	38
ศูนย์วิทยบริการในสถาบันอุดมศึกษา	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	58
3 วิธีดาเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล	70
กลุ่มตัวอย่างประชากร	70
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	71
การสร้างเครื่องมือ	74
การเก็บรวบรวมข้อมูล	75
การวิเคราะห์ข้อมูล	77
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	81
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	132
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	132
วิธีดาเนินการวิจัย	132
สรุปผลการวิจัย	133
อภิปรายผลการวิจัย	144
ข้อเสนอแนะ	157
รายการอ้างอิง	159

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	168
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถาม	169
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยสำหรับอาจารย์	170
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยสำหรับนักศึกษา	185
ประวัติผู้เขียน	194

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนแบบสอบถามที่แจกไป ที่ได้รับคืนและที่สมบูรณ์ จำแนกตามกลุ่มประชากร และกลุ่มตัวอย่างประชากร	77
2 จำนวนและร้อยละของอาจารย์ จำแนกตาม ตำแหน่ง ทางวิชาการ วุฒิ ประสบการณ์ ในการสอน และจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์	82
3 จำนวนและร้อยละ ของนักศึกษา จำแนกตามชั้นปี	84
4 จำนวนและร้อยละของอาจารย์ จำแนกตามวิธีการได้มาซึ่งความรู้ประสบการณ์ ทางเทคโนโลยีการศึกษา	85
5 จำนวนและร้อยละของอาจารย์และนักศึกษาที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ และความสำคัญของสำนักวิทยบริการต่อการเรียนการสอน	87
6 จำนวนและร้อยละของอาจารย์และนักศึกษาที่เคยใช้และไม่เคยใช้บริการของ สำนักวิทยบริการทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา	88
7 จำนวนและร้อยละของ อาจารย์และนักศึกษาจำแนกตามสาเหตุที่ ไม่เคยใช้ บริการของสำนักวิทยบริการทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา	89
8 จำนวนและร้อยละของอาจารย์และนักศึกษาจำแนกตามปริมาณ การใช้บริการ ทางด้านเทคโนโลยีการศึกษาของสำนักวิทยบริการ	90
9 จำนวนและร้อยละของอาจารย์และนักศึกษาจำแนกตาม ความคิดเห็นเกี่ยวกับ วิธีการค้นหา สื่อ สิ่งพิมพ์ วัสดุและโสตทัศนอุปกรณ์ ของสำนักวิทยบริการ	92
10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของอาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการณ์ใช้บริการของสำนักวิทยบริการด้านเทคโนโลยีการศึกษา	94
11 จำนวนและร้อยละของอาจารย์จำแนกตามความคิดเห็นที่ เกี่ยวกับสภาพการณ์ให้ บริการของสำนักวิทยบริการทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา	98
12 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามการใช้บริการของสำนักวิทยบริการ ด้านเทคโนโลยีการศึกษา	102
13 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพกิจกรรมการ ดำเนินงานของสำนักวิทยบริการ ด้านเทคโนโลยีการศึกษา	104

สารบัญตาราง (ต่อ)

14	การวิเคราะห์ความแปรปรวนและการทดสอบ ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของ คะแนนความคิดเห็นของอาจารย์ ในด้านความต้องการการบริการเทคโนโลยี การศึกษา	105
15	การวิเคราะห์ความแปรปรวน และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของ คะแนนความคิดเห็นของอาจารย์ ในด้านความต้องการ การผลิต สื่อเทคโนโลยี การศึกษา	111
16	การวิเคราะห์ความแปรปรวน และการทดสอบ ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของ คะแนนความคิดเห็นของอาจารย์ในด้านความต้องการ การออกแบบระบบการเรียน การสอน.....	113
17	การวิเคราะห์ความแปรปรวนและการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนน ความคิดเห็นของอาจารย์ในด้านความต้องการการเผยแพร่และอบรมสื่อ เทคโนโลยีการศึกษา	115
18	การวิเคราะห์ความแปรปรวนและการทดสอบ ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนน ความคิดเห็นของอาจารย์ ในด้านความต้องการการวิจัยพัฒนาทางเทคโนโลยี การศึกษา.....	119
19	การวิเคราะห์ ความแปรปรวน และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนน ความคิดเห็นของอาจารย์ ในด้านความต้องการสื่อการสอน	121
20	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของนักศึกษา ในด้านความต้องการเกี่ยวกับกิจกรรมหรือลักษณะงานด้านเทคโนโลยีการศึกษา...	124
21	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นนักศึกษาในด้าน ความต้องการสื่อการสอน.....	128
22	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของคะแนนความคิดเห็น ของอาจารย์ด้านปัญหาในการให้บริการด้านเทคโนโลยีการศึกษาของ สำนักวิทยบริการ.....	130